Lietas arhīva Nr. SKA-0744-14

LĒMUMS

Rīgā 2014.gada 6.jūnijā

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese D.Mita
tiesnese V.Kakste
tiesnese L.Slica

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2014.gada 4.aprīļa lēmumu administratīvajā lietā, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/ vērsies ar iesniegumiem pie Rīgas Centrālcietuma priekšnieka, galvenās cietuma ārstes un Ieslodzījuma vietu pārvaldē, norādot uz Rīgas Centrālcietuma administrācijas prettiesisko rīcību, nesniedzot pieteicējam atbilstošu medicīnisko palīdzību, nenosūtot viņu uz slimnīcu un turot pieteicēju antisanitāros apstākļos.

[2] 2013.gada 26.augustā pieteicējs vērsies ar sūdzību Tiesībsarga birojā. Sūdzība daļā par medicīnas personāla rīcību pārsūtīta Veselības inspekcijai, savukārt daļā par Rīgas Centrālcietuma administrācijas rīcību – Ieslodzījuma vietu pārvaldei.

[3] Veselības inspekcija ierosināja administratīvās pārbaudes lietu, kā rezultātā 2013.gada 31.oktobrī tika sastādīts atzinums Nr.18973/1251/5-1 „Par /pers. A/ veselības aprūpi pēc 2012.gada 19.marta". Savukārt ar 2013.gada 1.novembra lēmumu Nr.18973/1251/5-1 inspekcija atteica uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā. Inspekcija atzina, ka pieteicēja veselības aprūpē Rīgas Centrālcietuma medicīnas daļas pārkāpumi nav konstatējami.

[4] Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ar 2014.gada 4.aprīļa lēmumu:
1) atteica pieņemt pieteikumu daļā par Veselības inspekcijas faktisko rīcību un Veselības inspekcijas 2013.gada 1.novembra lēmumu Nr.18973/1252/5-1, nesniedzot atbildi pēc būtības uz pieteicēja 2013.gada 26.augusta iesniegumu;
2) atstāja bez virzības pieteikumu daļā par Ieslodzījuma vietu pārvaldes faktisko rīcību, ar kuru pieteicējs netika nosūtīts uz slimnīcu un tika turēts antisanitāros apstākļos.
Lēmums daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu, pamatots ar Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 5.punktu, jo tiesnesis secināja, ka nav ievērota lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtība – pieteicējs nav apstrīdējis Veselības inspekcijas atbildi un lēmumu Veselības inspekcijas vadītājam, kā to paredz Iesniegumu likums.

[5] Pieteicējs iesniedzis blakus sūdzību par rajona tiesas tiesneša lēmumu, norādot, ka 2013.gada 12.augustā pieteicējam bijusi kājas trauma, taču viņu ārstējošais ārsts atradies atvaļinājumā. Slimnīcas galvenajam ārstam bija pienākums nosūtīt pieteicēju uz slimnīcu.

Motīvu daļa

[6] Blakus sūdzības tiesvedība ierosināta par rajona tiesas tiesneša lēmumu daļā par Veselības inspekcijas 2013.gada 1.novembra lēmumu Nr.18973/1251/5-1, ar kuru atteikts ierosināt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

[7] Kā secināms no rajona tiesas tiesneša lēmuma, Veselības inspekcijas lēmumu, ar kuru atteikts ierosināt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, rajona tiesas tiesnesis ir atzinis kā aplūkojamu tiesību saņemt atbildi pēc būtības kontekstā. Augstākā tiesa jau iepriekš saistībā ar Veselības inspekcijas nolēmumiem ir atzinusi šādu pieeju par pamatotu. Līdz ar to lieta par atbildes sniegšanu uz iesniegumu tiek izskatīta, izvērtējot materiālus, kas pirmšķietami norāda uz piederību administratīvā pārkāpuma lietvedībai. Šāda situācija veidojas no tā, ka inspekcija īpaši nenodala lietas apstākļu izvērtējumu, kas nepieciešams administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai, no vienas puses, un atbildes uz iesniegumu sniegšanai, no otras puses. Šāda nodalīšana nav arī īpaši nepieciešama, ņemot vērā, ka gan personas sūdzībā norādītie apstākļi, gan arī to novērtējums no inspekcijas puses ir ļoti līdzīgs. Vienīgā atšķirība ir tāda, ka beigās tiek izdarīts secinājums par nepieciešamību uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību. Tādējādi kā inspekcijas argumenti, sniedzot atbildi uz personas iesniegumu, var tikt izmantoti tie paši apsvērumi, kas izteikti eksperta atzinumā un lēmumā, ar kuru nolemts atteikties uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību. Pašas personas ziņā ir izlemt, vai apstrīdēt augstākā iestādē un pārsūdzēt tiesā lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā vai atbildi uz iesniegumu (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 25.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-340/2013 10.punktu*).
Izskatāmajā gadījumā rajona tiesas tiesnesis ir atzinis, ka pieteikums iesniegts par atbildes nesniegšanu pēc būtības, un pieteicējs blakus sūdzībā nav norādījis, ka šāds secinājums ir nepamatots.

[8] Personai atbilstoši Iesniegumu likuma 10.panta otrajai daļai ir tiesības iesniegt Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par iestādes faktisko rīcību – atbildes nesniegšanu pēc būtības. Rajona tiesas spriedums nav pārsūdzams.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 315.panta pirmajai daļai pirmās instances tiesas un apelācijas instances tiesas lēmumu var pārsūdzēt atsevišķi no tiesas sprieduma, iesniedzot blakus sūdzību, likumā noteiktajos gadījumos. Tomēr jāņem vērā, ka šāda iespēja ir tieši pakārtota iespējai pārsūdzēt tiesas spriedumu (*sk. Augstākās tiesas 2009.gada 25.marta lēmuma lietā Nr.SKA-363/2009 5.punktu, 2013.gada 12.jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-802/2013 6.punktu*). Līdz ar to atzīstams: ja spriedumu (galīgo nolēmumu) pārsūdzība nav paredzēta, tā nav paredzēta arī procesuālajiem lēmumiem lietā (*sk. Augstākās tiesas 2009.gada 25.marta lēmuma lietā Nr.SKA-363/2009 6.punktu*).

Minētais princips ir attiecināms ne vien uz gadījumiem, kad procesu noslēdzošais nolēmums ir spriedums, bet arī uz gadījumiem, kad pamata process, kurā tiek pieņemts procesuālais lēmums, noslēdzas nevis ar spriedumu, bet lēmumu (*sk. Augstākās tiesas 2009.gada 25.marta lēmumu lietā Nr.SKA-363/2009, 2009.gada 16.jūnija rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKA-571/2009, 2013.gada 23.maija lēmumu lietā Nr.SKA-548/2013*).

Tādējādi šajā lietā Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmums, ar kuru atteikts pieņemt pieteicēja pieteikumu daļā par Veselības inspekcijas 2013.gada 1.novembra lēmumu Nr.18973/1251/5-1, nav pārsūdzams.

[9] Tā kā blakus sūdzība iesniegta par rajona tiesas tiesneša lēmumu daļā, kas nav pārsūdzama, ierosinātā tiesvedība ir izbeidzama.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 301.panta trešās daļas 1.punktu un 322.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

nolēma

Izbeigt blakus sūdzības tiesvedību, kas ierosināta par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2014.gada 4.aprīļa lēmumu daļā par Veselības inspekcijas 2013.gada 1.novembra lēmumu Nr.18973/1251/5-1, ar kuru atteikts ierosināt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese	*(paraksts)*	D.Mita
Tiesnese	*(paraksts)*	V.Kakste
Tiesnese	*(paraksts)*	L.Slica